

Datum 2019-10-23
Diarienummer 0944/19

Kulturdepartementet

ku.remissvar@regeringskansliet.se

referens: Ku2019/01318/CSM

Göteborgs Stads yttrande över Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället (SOU 2019:35)

Göteborgs Stad är positiv till utredningens förslag och finner att betänkandets inriktningar är bra och skapar förutsättningar för en generellt likvärdig, rättssäker och effektiv hantering av bidrag till civilsamhället som också kan appliceras på lokal nivå. Göteborgs Stad delar beredningens bedömning i att det är nödvändigt att ställa demokrativillkor i bidragsgivningen till det civila samhället för att bland annat förhindra stöd till verksamhet som är i strid med samhällets grundläggande värderingar.

I arbetet med framtagandet av stadens riktlinjer för föreningsbidrag till civilsamhället har dialog och möten genomförts med en representant från utredningen vid ett antal tillfällen. Dessa dialogmöten har bland annat resulterat i att den nyss antagna riktlinjen för staden i stort har tagit in skrivningar i linje med utredningens föreslagna demokrativillkor i riktlinjens grundkriterier för beviljandet av föreningsbidrag till civilsamhället i Göteborg. Likalydande demokrativillkor i bidragsgivandet och som håller en något så när samlad linje från det nationella till det lokala bedöms även skapa en tydlighet i arbetet med riktade statsbidrag. Exempelvis när statsbidrag för sommarlovsaktiviteter tilldelas staden som sedan lägger ut till genomförandet till det lokala föreningslivet så är det

tydligt vilka demokrativillkor som gäller. Det bedöms därför också underlätta vid en återredovisning av till vilka föreningar som fått del av statsbidraget för den riktade insatsen och att dessa efterlevt demokrativillkoren.

Göteborgs Stad delar bedömningen att det behöver ges stöd till kommuner och regioner i tillämpningen av demokrativillkor. Staden ser att det finns behov av ytterligare tydlighet och praxis för frågor som är dilemman i dagens handläggning av bidrag på så väl lokal, regional och nationell nivå. Här kan exempelvis listas - Vem står som avsändare och representerar i en förenings aktivitet, Särorganisering och riktad verksamhet kontra diskriminering och utestängning av person eller grupp. Tolkning av föreningars valda metoder och den utsatthet som kan drabba exempelvis barn och unga i maktrelationer. Det är viktigt att de metoder och avvägningar som bidragsgivande myndigheter använder i sina handläggningsprocesser är rättssäkra och transparenta. Civilsamhället behöver ges utrymme att utöva civil olydnad, andra utomparlamentariska aktiviteter ställningstagande för grupper eller stridande part i konflikter i andra länder som är en viktig och självklar del av demokrati, yttrandefrihet och fri- och rättigheter. Det behöver då vara tydligt var gränsen som demokrativillkoren slår fast i dessa fall begränsar föreningars möjlighet att beviljas bidrag från de offentliga.

Det är därför positivt att utredningen tagit fram en vägledning som ska stödja handläggare på statliga och kommunala förvaltningsmyndigheter i tillämpningen och avvägningar i olika dilemman. Den av utredningen framtagna vägledningen är en bra start i ett sådant arbete.

Betänkandet lägger fram en inriktning gällande civilsamhällets förutsättningar att fortsatt bedriva riktad verksamhet vilket Göteborgs Stad tydligt ställer sig bakom. Det är viktigt att värna om den ideella sektorns möjligheter till särorganisering och riktad verksamhet som många gånger bidrar till att främja och stärka minoritetsgrupper och särskilt utsatta gruppers utrymme i det lokala närområdet.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor föreslås få i uppdrag att stödja de statliga bidragsgivande myndigheterna i tillämpningen av demokrativillkoret, ge kunskapsstöd i tillämpningen av demokrativillkoret, utveckla stödmaterial om demokrativillkoret, erbjuda utbildningar i frågor som rör bidragsgivning och skapa en samverkansgrupp på statlig nivå. Resultatet av detta arbetet kommer även att kunna delges en lokal nivå. Göteborgs Stad ser utredningens förslag av samordnade myndighet och

föreslagna åtgärder i kunskaps- och praxisbyggande som ett bra val som kommer att ge relevant stöd i handläggningsprocessen.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen antecknade representanterna från MP och V som yttrande en skrivelse från den 18 oktober 2019 (bilaga A).

Göteborg den 23 oktober 2019
GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Axel Josefson

Mathias Sköld

Yttrande angående – Svar på remiss demokrativillkor för bidrag till civilsamhället

Vi rödgrönrosa ser det positivt att stadsledningskontoret arbetat in de synpunkter som kommit från nämnderna gällande särorganisering och civil olydnad.

Civil olydnad är en viktig del av en levande demokrati och flera av de demokratiska rättigheter vi idag ser som självklara är ett resultat av utomparlamentariska aktiviteter eller civil olydnad. Demokratin är inte statisk utan måste varje dag försvaras och utvecklas. Ett styre som är valt är inte per definition demokratiskt, utan kan vara förtryckande. Vi har sett många exempel på detta genom historien.

Civil olydnad bygger på öppenhet och icke-våld, och ska givetvis inte förväxlas med våldsamma olagliga aktiviteter. Idén är att skapa opinion genom att synliggöra ett problem som många i samhället uppmärksammat. Civil olydnad kan inte i sig utgöra skäl att diskvalificera en organisation för statliga bidrag. Detta behöver tydliggöras även i vägledning för handläggare efter utredningens färdigställande.

Det är viktigt att värna den ideella sektorns möjligheter till särorganisering och riktad verksamhet som många gånger bidrar till att främja och stärka minoritetsgrupper och särskilt utsatta gruppers utrymme i samhället. Särorganisering är inte diskriminering så länge målet med organiseringen är att stärka en utsatt grupps rättigheter och utgår från positiv särbehandling. Samhället bör stödja organisationer som arbetar med frågor som rör utsatta grupper i samhället tex HBTQ, etnicitet m.m. Det är bra att dessa perspektiv redan nu lyfts fram i utredningen och handledningen.